

Ella FITZGERALD

Cantant de jazz

Newport News, EUA, 25/04/1917

Los Angeles, EUA, 15/06/1996

Va iniciar la seva carrera en la dècada de 1930 i va ser qualificada de “primera dama del jazz” per la seva elegància i per la seva tècnica vocal, que la dotava d’una gran versatilitat en el seu repertori. Va ser, al costat del genial trompetista Louis Armstrong, la principal figura de l’*scat singing* (ús de la veu d’una manera instrumental mitjançant l’entonació de síl·labes improvisades).

Va treballar també amb Chick Webb i Duke Ellington.

Després de passar la seva infància en un orfenat de Nova York, va iniciar la seva carrera amb només setze anys, quan va guanyar el 1934 un concurs per a veus novells a l’Apolo Harlem de Nova York. Entre els assistents a la gala es trobava Chick Webb, que va quedar fascinat per la seva veu i la va contractar per a la seva orquestra; posteriorment es casaria amb ella. De 1935 data la seva primera gravació, *Love & Kisses*. Entre 1934 i 1939, Ella Fitzgerald va cantar amb la Chick Webb Band, grup que va dirigir després de la mort de Webb (1939) durant dos anys.

Va començar llavors la seva trajectòria com a solista i va gravar el seu primer àlbum, *My Wubba Dolly*. La seva càlida veu, encara que mai tan intensa com la de Billie Holiday, tenia un aire distingit, i arribava fins i tot a vegades a semblar ingènua i infantil. Després de col·laborar en enregistraments amb una infinitat de personatges del món de la música negra (Louis Armstrong entre ells), l’any 1946 es va incorporar a una gira per Estats Units que la va donar a conèixer per tot el país. Va treballar amb el productor discogràfic nord-americà Norman Granz, va recórrer Europa i Àsia i va intervenir en les jornades musicals Jazz at the Philharmonic, organitzades per Granz. Ja en la dècada dels cinquanta van ser freqüents els seus treballs al costat de noms il·lustres del jazz, com Cole Porter i Duke Ellington, en la que va ser una de les seves millors etapes com a vocalista. Va realitzar fins i tot una primera aparició en el cel·luloide, a la pel·lícula *Pete Kelly’s Blues* (1955).

Els seus enregistraments amb orquestres estan considerats entre els millors de la història del jazz. Entre les seves últimes aparicions destaca el concert que va oferir el 1985, amb motiu del Kool Jazz Festival, al Carnegie Hall.

7

Cry me a river

Now you say you're lonely
You cry the long night through
Well, you can cry me a river
Cry me a river
I cried a river over you
Now you say you're sorry
For being so untrue
Well, you can cry me a river
Cry me a river
'Cause I cried, I cried, I cried a river over you
You drove me, nearly drove me, out of my head
While you never shed a tear
Remember, I remember, all that you said?
You told me love was too plebeian
Told me you were through with me and
And now you say, you say you love me
Well, just to prove you do
Come on and cry me a river
Cry me a river
'Cause I cried a river over you
You drove me, nearly drove me, out of my head
While you never shed a tear
Remember, I remember, all that you said?
Told me love was too plebeian
Told me you were through with me and
Now, now you say you love me
Well, just to prove you do
Come on and cry, cry, cry me a river
Cry me a river
'Cause I cried a river over you
If my pillow could talk, imagine what it would have said
Could it be a river of tears I cried instead?
So you can cry me a river
Daddy, go ahead and cry me a river
'Cause I cried, how I cried a river over you
How I cried a river over you

Composició: **Arthur Hamilton**

Interpretació: **Ella Fitzgerald**

Plora'm un riu

Ara que dius que et sents sol
Plores durant tota la llarga nit
Bé, tu pots plorar-me un riu
Plora'm un riu
Jo et vaig plorar un riu a tu
Ara dius que ho sents
Per ser tan fals
Bé, tu pots plorar-me un riu
Plora'm un riu
Perquè et vaig plorar, et vaig plorar, et vaig plorar un riu
Em vas fer, quasi em vas fer perdre el cap
Mentre tu mai vas vessar una llàgrima
Recordes, recordes, tot el que em vas dir?
Em vas dir que l'amor era massa plebeu
Em va dir que havies sobrepassat
I ara dius, tu dius que m'estimes
Bé, només per demostrar que ho fas
Vinga, plora'm un riu
Plora'm un riu
Perquè jo et vaig plorar un riu a tu
Em vas fer, quasi em vas fer perdre el cap
Mentre tu mai vas vessar una llàgrima
Recordes, recordes, tot el que em vas dir?
Em vas dir que l'amor era massa plebeu
Em vas dir que havies sobrepassat
I ara dius, tu dius que m'estimes
Bé, només per demostrar que ho fas
Vinga, plora'm un riu
Plora'm un riu
Perquè jo et vaig plorar un riu a tu
Si el meu coixí pogués parlar, imagina què hauria dit
Podria ser un riu de llàgrimes que vaig plorar
Per tant, plora'm un riu
Papa, endavant, plora'm un riu
Perquè jo he plorat, t'he plorat un riu
Com t'he plorat un riu.

